

VASTUVÕTVA PERE JUHEND

See juhend on mõeldud Rotary vahetusõpilasi vastuvõtivatele peredele ning kõik pered ja pereliikmed peavad olema sellega tutvunud.

ROTARY NOORSOOVAHETUS

Rotary noorsoovahetuse eesmärk on rahvusvaheline üksteisemõistmine peredevahelise suhtlemise kaudu. Vahetuse mõte on tutvustada võõrsilt tulnud noorele oma kultuuri on sellisena nagu see esineb igapäevaelus. See ei tähenda "meelelahutust iga hinna eest", vaid seda, et külalisest saab uus pereliige, kes jagab meiega kõike - kodu, kooli, kogukonda ja maad. Vahetusõpilast vastuvõtva perena olemine on väljakutse ja võimalus!

Rotary noorsoovahetus on võimalus tutvuda teise riigi noorega ja jagada tema soove ja eesmärke mitme kuu vältel. See on rikastav kogemus kõikidele vastuvõtva pere liikmetele. Laiemalt mõeldes edendame omalt poolt rahvusvahelist üksteisemõistmist ja sõprust. Vahetusõpilane on 16-18 –aastane noor, kes käib gümnaasiumis või mõnes muus keskkooliastme õppeasutuses. Vastuvõttas peres elamine võib olla tema esimene pikem oma kodunt eemalolek. Vastuvõttev pere võib tunda eelarvamust vahetusõpilase kodumaa suhtes ning just sellega on seotud rahvusvahelise üksteisemõistmise sügavam tähendus. Vaja on harjunud mõtteviiside ülevaatamist ja uut suhtumist teistesse rahvustesse. Vastuvõtva pere ülesanne noore välismaise saadiku võõrustajana on tõusta kõrgemale erinevatest suhtumisviisidest.

PERE

Rotary vahetusõpilasel on aasta jooksul üldiselt 3 - 4 vastuvõttvat peret. Rotary-klubi noorsoovahetuse tiim vastutab perede ja noorsoovahetuse eest tervikuna. Peredel tuleks kohtuda juba enne vahetusõpilaste tulekut, et tutvuda üksteisega, leppida kokku sobivad vahetusajad, anda allkiri turvagarantiile ja lepingule rotariaanidega ning rääkida ühistest reeglitest ja tulevase vahetusõpilase "kasvatuspõhimõtetest". Nii noor kui tema pered peavad teadma piisavalt varakult, millal on ümberkolimispäevad. Perede vahetus põhjustab stressi ja siis vajab vahetusõpilane eriti tuge ja julgustust. Kolimine ja uus pere toovad kaasa uusi elamusi ja tutvusi.

Vastuvõtva pere seisukohast tasub alustada kirjavahetust õpilase ja tema vanematega kohe, kui nimed ja aadressid on selgunud. Noore perele saadetavasse kirja võib lisada praktilist teavet, näiteks ilmastiku ja sellest tingitud riietuse kohta. Soome saabuv noor on huvitatud uue pere liikmetest: teda huvitavad nimed, vanused, harrastused jne. Ja kindlasti kool! Tasub mõelda, mida tahaks ise teada, kui valmistuks aastaseks viibimiseks teises riigis ning anda noorele sellele vastavat teavet.

Eestisse tulevad vahetusõpilased osalevad alguses koolituskursusel Soomes Karkkus. Esimene vastuvõttev pere kohtub Karkku laagrist saabuva uue pereliikmega Tallinna sadamas. Kui vahetusõpilane on saanud oma toa või vähemalt oma voodi ja ruumi jagatud toast, algab kohanemine perega. Kõigepealt tuleb leppida kokku, kuidas ta kutsub pereisa ja -ema. Tavaliselt on selleks just "ema" ja "isa" või eesnimed, vastavalt sellele, kuidas peres on tavaks. Muud arutelu all olevad küsimused on:

- koduvõtmed; vastutus erinevate koduste ülesannete eest; oma toa igapäevane korrashoid jne;
- ajakava nagu äratus, magamaminek, söögiajad, koristamine ja pesupesemine;
- reeglid kojutulekuaegade kohta argipäeviti, nädalalõppudes ja erijuhtumitel;
- arvutikasutamise reeglid (internet, Skype jne.);
- passi ja lennupiletite hoiuleandmine vastuvõtvale perele või rotariaanidele;
- Ettemakstud kõnekaardi ostmise ja telefoni kasutamine – tasub selgeks teha ka hädaabinumbrid!;
- transpordiühendused paikkonnas – oleks hea anda kaart ning loodetavasti on kerge korraldada ka jalgratta kasutamine;
- noore harrastused ja vaimse elu korraldamine.

Paljud asjad saavad ajapikku selgeks, kuid parem oleks leppida neis kokku kohe alguses, mitte jättes küsimusi erinevate oletuste hoolde. Vahetusõpilasele on tavaliselt juba lähteriigis soovitatud selgitada välja uue pere tavad. Rotary vahetusõpilaste jaoks tehtud reeglid tasub vaadata koos läbi. Noorsoovahetuse reeglid on põhiolemuselt lihtsad ja terve mõistusega võetavad. Näiteks ei tohi juhtida mootorsõidukit ega astuda tõsisesse suhtesse. Noored ja nende vanemad on reeglitele juba enne teeleasumist oma allkirja andnud. Reeglid ja esimese õhtu küsimused on toodud ka selle juhendi lisa.

Oma eakaaslastega tutvub vahetusõpilane koolis ja pere võimalike samavanuste noortega. Pere võib korraldada noore tutvustamiseks sõpradele ja naabritele ka tervituspeo. Koduigatsus tuleb kas kohe saabumisel või mõne nädala möödudes, kui uudsuse võlu kaob. Igatsus ei kao sellega, kui vahetusõpilane veedab iga päev tunde internetis ja ühenduses kodumaaga või teiste vahetusõpilastega. Noort tuleb julgustada ja aidata saada endale uues kohas sõpru, harrastusi ja aktiivseid tegevusi. Tõsise koduigatsuse puhul tuleb noore ja Rotary noorsoovahetuse meeskonnaga koos kohe rääkida.

KOOLISKÄIMINE

Rotaryklubi on organiseerinud vahetusõpilasele koha gümnaasiumis või mõnes muus vastavas õppeasutuses. Pere ülesanne on kontrollida, et kooliskäimine saab hea alguse ning jätkub regulaarsena. Pere ema või isa – soovitatavalt koos rotaryklubi noorsoovahetuse asjuriiga – peab viima noore kooli, et leppida kokku tunniplaan ja muu kooliskäimisega seonduva osas. Klubil on üldiselt olemas võimalused hankida õpilasele soodsalt õpikud ja koolitarbed. Paljud vahetusõpilased üritavad ajada koolis läbi võimalikult kergelt, mõned omakorda on auhned ja valivad liiga raske õppeprogrammi. Parim oleks kuldne kesktee. Piisav hulk koolitegemisi (õppimist ja kursusi) hoiab ära igavuse tekkimise. Tähtis on leppida koolis kokku, kes on "tugiõpetaja" ja "tugiõpilased", kes aitavad eriti õpingute alguses. Turvalise koolitee selgitamine on samuti oluline.

Enamus vahetusõpilasi ei oska siia tulles üldse meie keelt. Nädalane kursus Karkkus on pakkunud eesti keele algetadmisi. Noore rahulolu seisukohast on esmatähtis, et teda julgustatakse, abistatakse ning samal ajal järjepidevalt kannustatakse keelt õppima. Pere enda "keelekümluse" aeg tuleb, kui vaid enne on saadud vahetusõpilase keeleõpingutele hea algus pandud. Perel tasub leppida noorsoovahetuse asjuriiga kokku õpilase osalemine välismaalastele mõeldud keelekursustel ja tema võimalik sõidutamine sinna. Keeleoskuse "õidepuhkemine" kestab kuid, ent kui see järjepideva töö tulemusena teoks saab, naeratavad nii õnnelik vahetusõpilane kui uhke vastuvõttev pere. Vahetusaasta lõpus võib vahetusõpilane sooritada keeleeksami ja saada selle kohta tunnistuse.

ROTARY

Vastuvõttvas rotaryklubis on vahetusõpilase toeks noorsoovahetuse tiim. Sellesse kuuluvad tavaliselt noorsoovahetuse asjur, tema asetäitja ja noore tugiisikuks määratud klubiliige. Tiim ja vastuvõttev pere peavad omavahel regulaarselt sidet pidama. Vahetusaasta jooksul peab noor osalema paljudel Rotary korraldatud sündmustel. Need on klubikoosolekud (soovitus: 1-2 korda kuus, piirkonna korraldatud sündmused (piirkonnakoosolek kevadel ja piirkonnalaager sügisel või talvine spordipäev) ning erinevad reisid, mis on vabatahtlikud ja mille eest (detsembri alguses toimuvat Lapimaa reisi arvesse võtmata) maksab vahetusõpilane ise. Oleks hea, kui pere ja vahetusõpilane teeksid koos koosolekute ja reiside ajakava ning pere jälgiks, et vahetusõpilane käib koosolekutel ning aitab teda reisideks ette valmis-tuda. Rotary piirkonnad korraldavad vahetusõpilaste kohtumisi ja reise ja nii saavad koolitustel sündinud sõprussuhted tugevneda. Vahetusõpilane on meie juures omal moel Rotary ja oma riigi saadik.

Vahetusõpilane peab aasta jooksul näiteks rotaryklubis ja koolis ettekandeid oma riigi kohta - osaliselt eesti keeles. Ta vajab ettekandeks valmistudes pere tuge. Ujedam vahetusõpilane võib vajada emalikku või isalikku julgustustki. Üldiselt soovitatakse pidada klubis ettekanne alles veidi hiljem, kui keeleoskust on rohkem.

KOKKUVÕTE

Vastuvõtva pere ülesanne ei ole keeruline. Kindlasti nõuab see taktitunnet, empaatiat ja kannatlikkust, kuid see annab ka palju vastu. Silmapiir laieneb, "üksteisemõistmine" saab uue sisu ning eelkõige sünnivad püsivad sõprussuhted, mis ei tunne piire. Olgu siin toodud veel kordamiseks:

- Võta vahetusõpilane oma koju uueks pereliikmeks, nii et ta tunneks end osana perest.
- Toeta noort kooliskäimises ja keeleõpingutes.
- Nõua vahetusõpilaselt samu kohustusi ja kodutöid kui teistelt pereliikmetelt.
- Aita noorel leida omavanuste seltskonda.
- Mõista kultuurilisi erinevusi ja ole ise valmis nägema asju uuest vaatenurgast.

Kanna hoolt selle eest, et vahetusõpilane varub aega Rotaryga seotud kohustusteks.

Ehk nagu üks pere ütles:

"Ava oma süda. Kõik muu saab iseenesest korda".

ESIMISE ÕHTU KÜSIMUSED - FIRST NIGHT QUESTIONNAIRE

Igapäevaste praktiliste olukordade jaoks on koostatud kõikides riikides kasutatav esimene õhtu küsimustesari. Esimesel õhtul arutab õpilane selle uues kodus koos pere vanemate ja lastega läbi. Nii ennetatakse suurt osa neist pisiprobleemidest, mis on tingitud vääritimõistmisest, valedest ootustest või lihtsalt sellest, et mõni küsimus ei ole varem jutuks tulnud.

Inglisekeelse küsimustiku leiab veebidest: www.ryefinland.com või <http://www.yeoresources.org/>.

Siia on kogutud olulisemad küsimused:

- Kuidas ma teid kutsun (pereliikmetena)?
- Milliseid kodutöid peaksin tegema?
- Kas teen oma voodi ise üles?
- Kas koristan oma tuba?
- Kas koristan vannituba või WC-d?
- Kuidas saan oma pesu pesta?
- Kuidas triikida riideid?

- Millal võin kasutada dušši?
- Kus hoian oma hügieenitarbeid?
- Kas võin kasutada hambapastat, seepi jne.?
- Millal on söögiajad?
- Kas saan aidata köögis, näit. katta ja koristada lauda, pesta nõusid või täita nõudepesumasinat, viia prügi välja?
- Kas tohin võtta ise sööki ja jooke või pean enne küsima?
- Kas tohin panna oma toa seinale pilte või plakateid?
- Kas võin muul moel oma tuba sisustada?
- Millised on suitsetamist ja alkoholkasutamist puudutavad reeglid?
- Kus saan hoida oma kohvreid?
- Mis kell peaksin ärkama ja magama minema?
- Millistel kellaaegadel pean tulema koju?
- Kuidas suhtute hilinemisse?
- Millised reeglid kehtivad sõprade külaskäikudele, telefoni, arvuti ja televiisori kasutamisele?
- Millist postiaadressi võin kasutada?
- Kas saan endale koduvõtmed?
- Kas vastuvõtval perel on midagi sellist
- Mis neile ei meeldi ning mis puudutab näit. valju muusikakuulamist, närimiskummi närimist ja kommide söömist või riietumist?
- Millal on vastuvõtva pere liikmete sünnipäevad?
- Kuidas liigun kooli, sõprade juurde, huvialadega tegelema ja linna?
- Kuidas suhtute kirikuskäimisesse?
- Osalemine rotaryklubi ja -piirkonna sündmustel?
- Kas maksan enda eest, kui läheme koos perega näit. välja sööma?
- Kas on midagi muud, mida peaksin teadma?

ROTARY NOORSOOVAHETUSE TURVAGARANTII

"Rotary International garanteerib, et loob kõikide tegevuses osalejate jaoks võimalikult turvalise keskkonna ja peab seda üleval. Rotariaanide, nende abikaasade, vastuvõtivate perede ja teiste vabatahtlike ülesanne on teostada oma parimate oskuste kohaselt järelevalvet nende noorte ja laste heaolu üle, kellega neil on tegemist. Meie, noorsoovahetusse kaasatud täiskasvanud, peame ära hoidma igasugust laste ja noorte füüsilist, seksuaalset või psüühilist ärakasutamist. Meid ennast ei ole süüdistatud mingis vormis toimivas ärakasutamises."

Rotary International

Soome Rotary noorsoovahetuse piirkondadevaheline organisatsioon

VASTUVÕTVA PERE JA ROTARIAANIDE KINNITUS

Vastuvõtva perena ja rotariaanidena oleme tutvunud ülaloleva rotariaanide noorsoovahetuse turvagarantiiga ja mängureeglitega (= saanud lugemiseks vastuvõtva pere juhendi).

Kinnitame ja kohustume neid järgima.

VAHETUSÕPILASE REEGLID

Need on rahvusvahelised vahetusõpilase reeglid, mis kehtivad kõikides riikides ja mille on kõik vahetusõpilased oma taotlusvormis allkirjastanud.

- Osta reisikindlustus, mis sisaldab vastutus-, reisi-, õnnetuse- ja tervisekindlustust.
- Käi regulaarselt koolis.
- Õpi sihtriigi keelt!
- Ära juhi ühtki mootorsõidukit.
- Reisimine sihtriigis kooli ajal on lubatud vaid seoses Rotary, kooli või vastuvõtva pere korraldatud sündmustega.
- Nädalalõppureisid sihtriigis on lubatud vaid vastuvõtva pere või klubi loal.
- Välisreisid on lubatud ainult juhul, kui KÕIK järgmised tingimused on täidetud:
 - Reis ei toimu kooli ajal
 - Reisisid kas vastuvõtva perega (vanematega) või rotariaanidega, mitte üksi
 - Sul on kirjalik luba oma vanematelt just selleks reisiks
 - Sul on vastuvõtva pere luba
 - Sul on vastuvõtva klubi luba
 - Sul on kirjalik luba rotarypiirkonna noorsoovahetuse asjurilt (näiteks e-postiga)
- Maksa oma reise eest ise.
- Kaugekõnesid võib võtta vaid vastuvõtva pere loal.
- Tutvu paikkonna noortega, kuid vali hoolega oma seltskonda, järgi vastuvõtva pere nõuandeid.
- Kohtingud on OK, kuid tõsised suhted ei ole lubatud.
- Kutsu külalisi ainult vastuvõtva pere loal.
- Ole aktiivne ja tegus!
- Alkoholi kasutamine on keelatud.

Ära kasuta narkootikume (kaasa arvatud marihuaana) ja väldi nende seltskonda, kes kasutavad. Narkootikumidega tegemist teinud noorest teavitatakse ametivõime ja ta saadetakse viivitamatult koju!

INFOT ROTARY NOORSOOVAHETUSE KOHTA LEIATE MEIE KODULEHELT www.ronoova.ee

Rotaryklubi noorsoovahetuse asjur: _____ telefon _____